

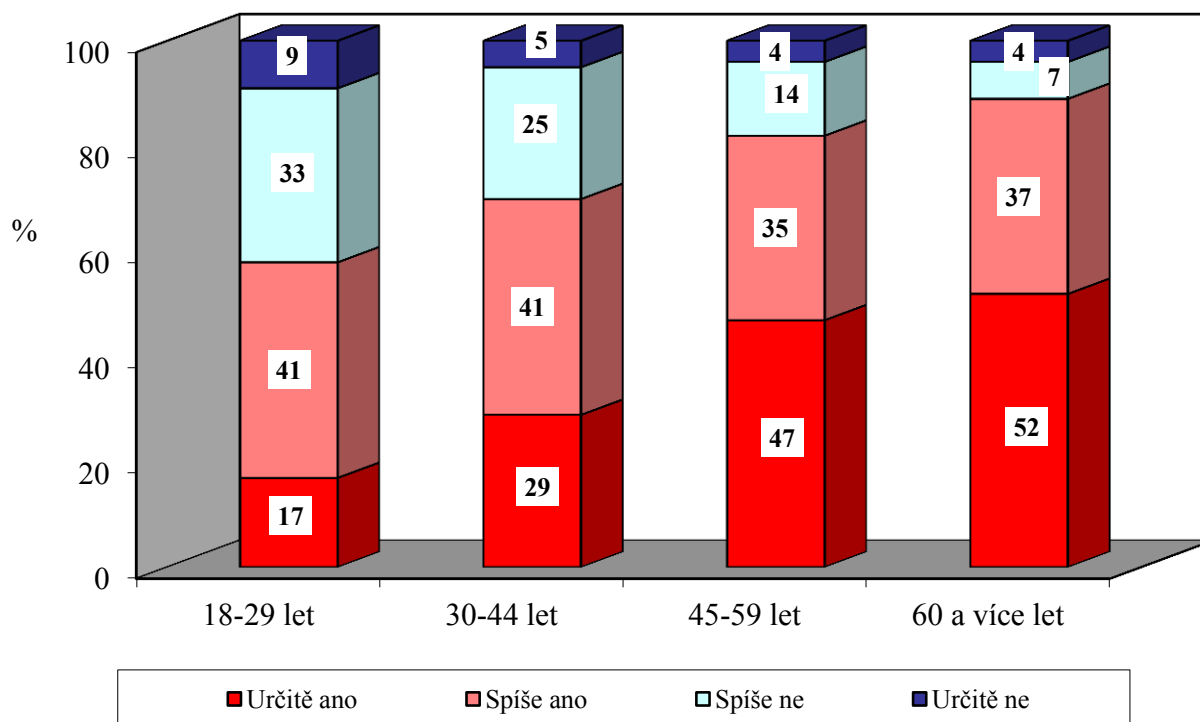
VEŘEJNOST JE PŘÍZNIVĚ NAKLONĚNA ELEKTRONICKÉ EVIDENCI TRŽEB, I KDYŽ JISTÁ RIZIKA VIDÍ

Ve dnech 23.-25 .6 2015 STEM provedl pro Generální finanční ředitelství bleskový výzkum, který se zaměřil na názory lidí na morálku výběru daní v ČR a na elektronickou evidenci tržeb. Reprezentativní soubor obyvatel ČR starších 18 let byl zkoumán kombinací technik CATI a CAWI. Rozsah souboru N=1097 respondentů. Statistická chyba činí plus minus 3 procentní body při rozložení odpovědi 60:40 v celém výběrovém souboru.

Aktuální sociologický výzkum, který STEM vypracoval na základě zadání Generálního finančního ředitelství, prověřoval názory veřejnosti na výběr daní a elektronickou evidenci tržeb. Obecně lze říci, že naši obyvatelé jsou k daňové morálce obchodníků v České republice značně kritičtí. Tři pětiny z nich považují daňovou morálku obchodníků, prodejců zboží a služeb za špatnou. Je zajímavé, že mladí jsou v tomto hodnocení vstřícnější, podíl poctivých a nepoctivých je podle nich „fifty-fifty“. Znamená to, že veřejné mínění neodsuzuje všechny obchodníky a prodejce „šmahem“, je schopno rozlišovat.

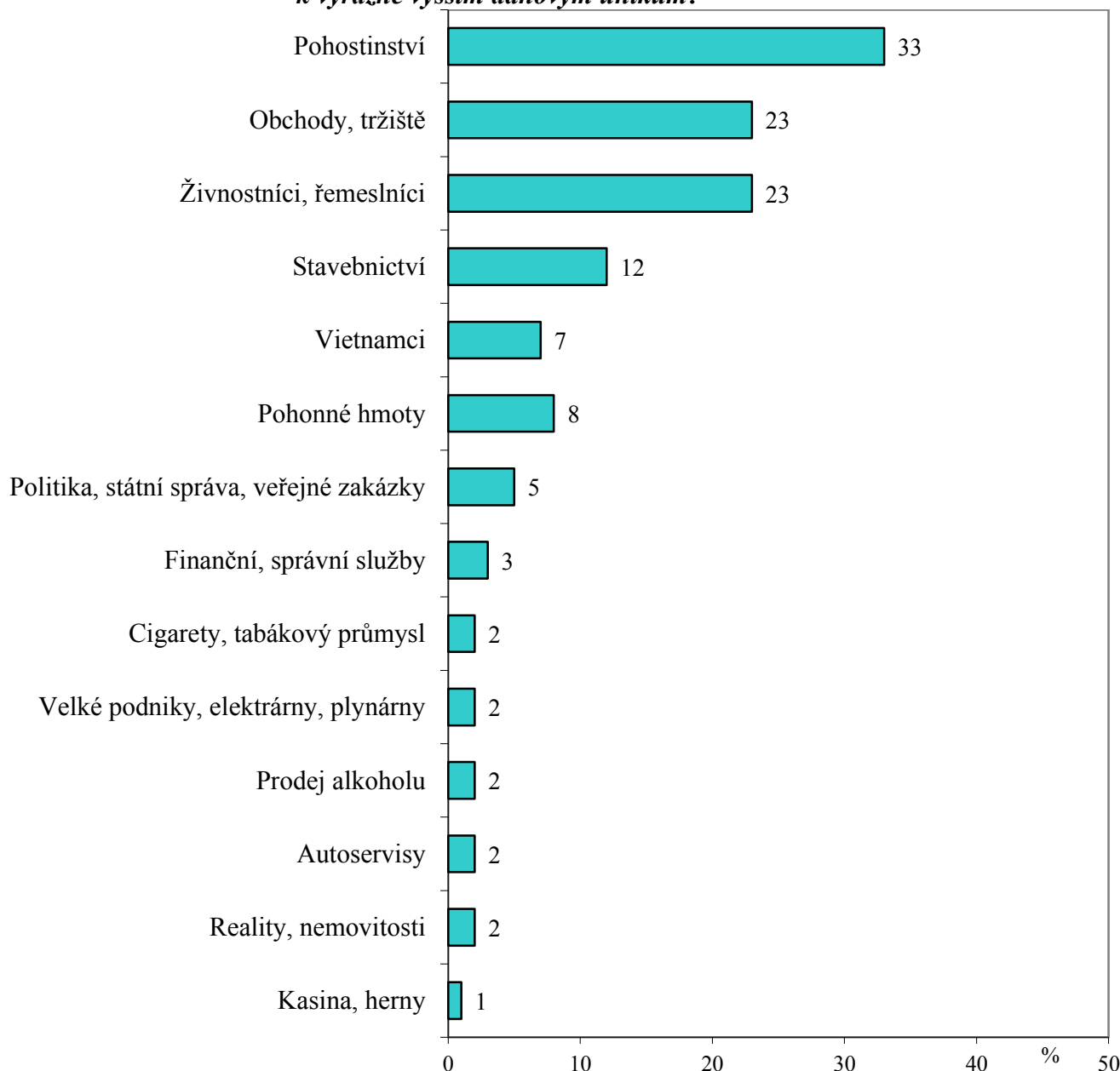
Celkem logicky na to navazuje poznatek, že náš stát by měl podle jasné většiny občanů hledat cesty k vyššímu výběru daní od obchodníků a prodejců. Skeptická je v tomto ohledu pouze čtvrtina obyvatel. Skeptičtější jsou zejména mladí lidé – závislost na věku je lineární, jak ukazuje následující graf.

„Měl by podle Vás stát hledat cesty, jak dosáhnout vyššího výběru daní od obchodníků a prodejců na našem trhu?“
- podle věku

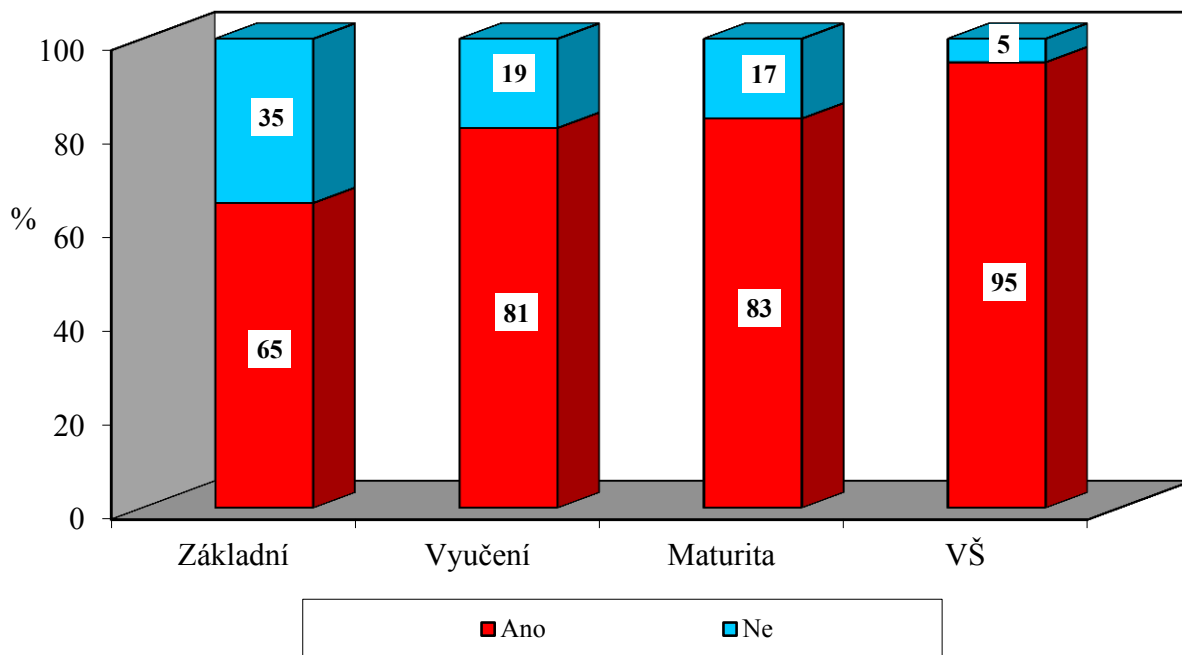
Třipětinová většina občanů se domnívá, že existují obory ve službách a obchodu, kde dochází k výrazně vyšším daňovým únikům. K vyšším daňovým únikům nejčastěji podle veřejnosti dochází v pohostinství, dále na tržištích a u živnostníků či řemeslníků. Třetina lidí není tuto otázku schopna posoudit. Následující tabulka shrnuje odpovědi na otevřenou otázku, kde respondenti spontánně bez dopomoci jakékoli karty jmenovali, ve kterých oborech podle nich k výrazně vyšším daňovým únikům dochází.

„Ve kterých oborech služeb a obchodu podle Vás dochází k výrazně vyšším daňovým únikům?“

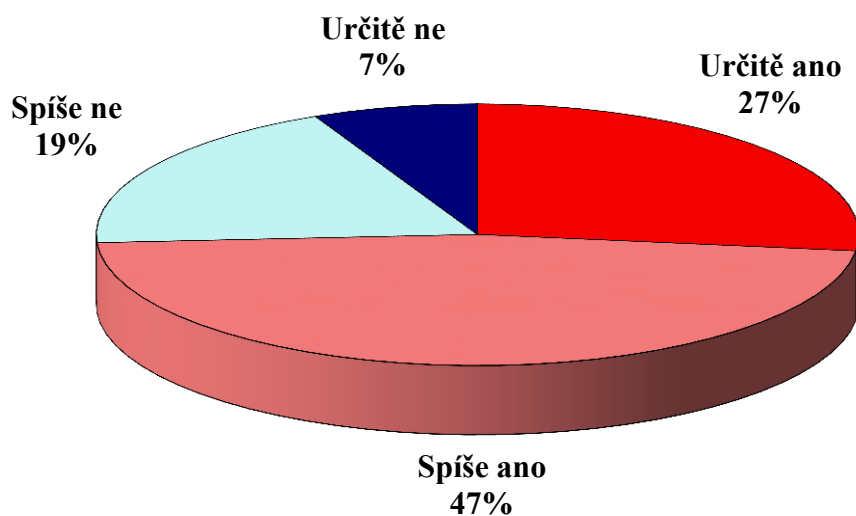
Je tzv. elektronická evidence tržeb tématem jen pro odborníky a dotčené podnikatele? Výsledky výzkumu jasně ukázaly, že je to téma veřejné, velice živé, o kterém slyšela více než čtyřpětinová většina našich obyvatel. Podle očekávání povědomí roste s vyšší vzdělání dotazovaného.

**„Slyšel(a) jste někdy termín nebo slovní spojení
„elektronická evidence tržeb“?“
- podle vzdělání**

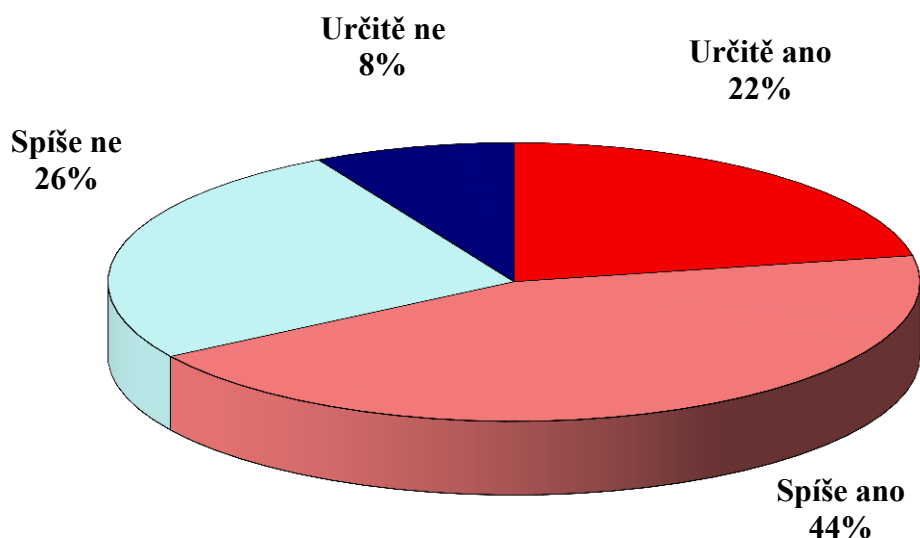
Obecné povědomí tu tedy je, hlubší porozumění problematice je otázkou času. I v současné situaci však má smysl zjišťovat názorové ladění. Výzkum ukazuje, že veřejnost je elektronické evidenci tržeb příznivě nakloněna. Třičtvrtinová většina lidí si myslí, že elektronická evidence tržeb zlepší výběr daní od obchodníků a poskytovatelů služeb.

„Myslíte si, že zavedení elektronické evidence tržeb postupně přispěje ke zlepšení výběru daní od obchodníků a poskytovatelů služeb?“

Názor na to, zda zavedení elektronické evidence tržeb přispěje též ke zvýšení důvěry zákazníků, je o něco zdrženlivější. Víru v upevnění norem a závazných pravidel hry vyjadřují častěji lidé v důchodovém věku. Náprava v tomto směru podle naší veřejnosti bude asi dlouhodobější a půjde nejspíš jen dílčími postupnými kroky.

„Myslíte si, že zavedení elektronické evidence tržeb postupně přispěje ke zvýšení důvěry zákazníků k obchodníkům a poskytovatelům služeb?“

Zavedení elektronické evidence tržeb podle dvou třetin lidí má i určitá rizika. Nejčastější námitkou je to, že všechna opatření se u nás v praxi dají nějakým způsobem obejít. Druhá v pořadí je obava z likvidace drobných živnostníků. Třetí nejsilnější je obava z datového pirátství, průniku hackerů a zneužití informací. Teprve čtvrté v pořadí jsou obavy z finančních nákladů na zavedení systému EET.